

RIS3CAT 2030

Mecanisme de Descoberta d'Oportunitats

Resum del 2n Camp d'Innovació

Iniciativa d'innovació transformativa:

“Descarbonització energèticament eficient i socialment justa d'habitatge en municipis de la Regió Metropolitana de Barcelona”

Data: 22 d'octubre del 2024 de 9:00 h a 14:00 h

Lloc: Canòdrom – Ateneu d'Innovació Digital i Democràtica, C/ de Concepció Arenal 165, Sant Andreu Barcelona

**Pla Estratègic
Metropolità
de Barcelona**

**Institut
Metròpoli**

Iniciativa impulsada pel Pla Estratègic Metropolità de Barcelona (PEMB) i la Generalitat de Catalunya a través de l'Estratègia RIS3CAT 2030 amb el suport i assessorament de l'Agrupació Arquitectes per la Sostenibilitat (AuS) del COAC i l'Observatori Metropolità de l'Habitatge O-HB de l'Institut Metròpoli.

La iniciativa compta amb la participació de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, l'Ajuntament de Viladecans, l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, l'Ajuntament de Mataró, l'Institut Municipal d'Habitatge de Barcelona – IMHAB, la societat municipal d'habitatge de Terrassa, la Diputació de Barcelona, la Direcció General d'Habitatge de la Generalitat de Catalunya, l'INCASÒL, l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya – IREC, l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de l'Institut Metròpoli, l'Agrupació Arquitectes per la Sostenibilitat AUS del COAC, el Col·legi d'Administradors de Finques de Barcelona – Lleida, el servei redactor del PDU-AMB, la Taula d'Entitats del Tercer Sector, Batec, el Gremi de Constructores d'Obres de Barcelona i Comarques, el Clúster de Serveis Immobiliaris, el Clúster de l'Energia Eficient de Catalunya, Bit Habitat, el Centro Internacional de Métodos Numéricos en la Ingeniería – CIMNE, la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, el Centre d'Estudis Demogràfics, Cíclica, Batec, Leitat, Arquitectura Sana, entre d'altres. Totes les persones representats de les organitzacions participants en el segon camp d'innovació que han aportat en la construcció d'aquest document es troben en l'annex 1.

Marc de la iniciativa

L'estratègia RIS3CAT 2030¹ promou la transició cap a un desenvolupament verd, digital, resiliència i just mitjançant agendes compartides i iniciatives d'innovació transformativa. Aquestes són iniciatives impulsades per un ecosistema d'actors d'un territori que volen abordar de manera coordinada reptes ambientals i socials per avançar en aquesta transició, conjuntament amb universitats i centres de recerca.

És en aquest marc que el Pla Estratègic Metropolità de Barcelona amb el suport i assessorament de l'Agrupació AuS-COAC i l'Observatori Metropolità de l'Habitatge O-HB posen en marxa una iniciativa per treballar el repte de la **descarbonització energèticament eficient i socialment justa del parc d'habitatges en l'àmbit de la RMB**. Aquesta iniciativa es vol treballar amb ens locals, els actors públics, privats i de la societat civil que estiguin impulsant projectes de descarbonització del parc d'habitatges, i que tinguin interès a analitzar aquests projectes des de dues mirades: **la de la detecció d'impactes no desitjats** en col·lectius vulnerables (com els efectes sobre el preu de l'habitatge, els processos d'exclusió, les dinàmiques de canvi de grups socials, entre d'altres) i **la de l'impuls d'accions proactives i propositives** perquè els ajuts de la rehabilitació energètica arribin als col·lectius i comunitats de propietaris amb menys recursos.

Els objectius que planteja la iniciativa són:

- posar en valor les condicions d'habitabilitat de l'habitatge i per tant la rellevància de la rehabilitació energètica;
- escalar l'abast dels processos de rehabilitació a un major nombre d'habitatges;
- evitar el risc d'exclusió residencial per a aquelles persones amb dificultats d'accés, i assegurar que els beneficis de la rehabilitació energètica s'estenguin a totes les llars.

La finalitat del segon camp d'innovació ha estat treballar la teoria de canvi de la iniciativa, per tal d'analitzar la direcció que haurien de seguir les línies de treball identificades durant el 1er camp d'innovació en relació als resultats transformatius que es volen assolir. De les cinc línies identificades, es van prioritzar a través d'un qüestionari formulat als assistents les següents tres:

- **Línia 1: Formació talent i emprenedoria al sector nou de la rehabilitació.** La línia de treball es refereix a fomentar la formació, capacitació i emprenedoria dels professionals, tècnics i industrials al voltant de la rehabilitació energètica sostenible, eficient i inclusiva. Es busca incrementar les capacitats de l'ecosistema d'actors en la tecnologia dels materials constructius, disseny arquitectònic, gestió, emprenedoria i ús i manteniment dels edificis.

¹ <https://fonseuropeus.gencat.cat/ca/ris3cat/2030/>

- **Línia 2: Tres nivells d'acompanyament a la ciutadania.** Aquesta línia busca impulsar tres nivells d'acompanyament a la ciutadania en el procés de rehabilitació:
 - 1) Un tècnic i administrador d'ofici a totes les comunitats de propietàries;
 - 2) Xarxa d'oficines de proximitat per a la rehabilitació;
 - 3) Agència de rehabilitació a escala RMB.
- **Línia 3: Innovació en el model de governança, finançament i avaluació de l'impacte.** La línia de treball es planteja com a objectiu innovar en instruments de governança, en mecanismes de finançament adients a l'economia de les llars, i en metodologies d'avaluació dels impactes ambientals, econòmics i socials de la rehabilitació energètica d'habitatges.

Per cadascuna de les línies s'articulen dos elements transversals: la participació de la comunitat científica i acadèmica a través de **laboratoris urbans**, i les accions que reforcin la **comunicació i divulgació enfocada a la ciutadania**. El segon camp d'innovació va comptar amb la participació de 49 persones de l'administració pública, món de la recerca i també empresarial.

Agenda

8:45 – 9:00	Acreditacions i benvinguda
9:00 – 9:15	Repàs de l'Estratègia RIS3CAT 2030 i dels resultats del 1r Camp d'Innovació de la iniciativa de descarbonització Cynthia Echave Martinez, MDO-RIS3CAT 2030 del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya. Luisa Fernanda Pinto, Gabinet Tècnic del PEMB
9:15 – 9:40	Resultats transformatius de la teoria del canvi de la iniciativa Quim Arcas Abella, director executiu de Cíclica i Carles Donat, co-director de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona O-HB
09:40– 09:50	Presentació de les dinàmiques de treball Adrià Royes, Tècnic de l'Àrea d'Innovació Transformativa, Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat de Catalunya
09:50– 11:10	Dinàmica 1: Teoria de canvi en taules per línia de treball
11:10 – 11:40	Pausa cafè
11:40– 13:30	Dinàmica 2: Definició d'accions en taules per línia de treball
13:30– 13:55	Conclusions dels grups en plenari
13:55 – 14:00	Cloenda i següents passos Luisa Fernanda Pinto, Gabinet Tècnic del PEMB

Resum de la sessió

A la primera part, es va presentar quins havien estat els resultats obtinguts durant la sessió del 10 de juliol així com la base metodològica de la teoria de canvi de la iniciativa. Representants de les entitats que promouen i donen suport a la iniciativa van explicar els resultats transformatius plantejats pel grup impulsor, els quals donarien el punt de partida a les discussions per grups de treball. Aquests resultats transformatius responen a la visió de futur compartida i els canvis profunds que es voldrien assolir a llarg termini a través de la iniciativa d'innovació transformativa.

Visió de futur compartida: visió de futur desitjada/direccional goal/impacte desitjat que inspira i guia la iniciativa, alineada amb les transicions verdes i justes que promou la RIS3CAT 2030.

A la Regió Metropolitana de Barcelona s'assoleix la descarbonització del parc d'habitatges especialment els de les zones més desfavorides, de manera inclusiva i socialment justa.

Resultats transformatius (outcomes): canvis concrets en persones, organitzacions i institucions (regles formals i informals) que considerem que s'han de donar per poder avançar cap a la visió de futur compartida.

- veïns**
El veïnat posa en valor la rehabilitació dels habitatges i de l'entorn com a part d'una **cultura del benestar de l'espai vital**
- ADM**
L'Adm. local orienta les polítiques de rehabilitació energètica i descarbonització des de la **protecció a la vida dins dels habitatges davant del clima i la salut (resiliència social i ambiental)**
- societat civil**
Els propietaris i llogaters d'habitatges han trobat els incentius per activar una **rehabilitació massiva progressiva, assequible i inclusiva**
- indústria**
La indústria de la construcció ha trobat una finestra d'oportunitat per impulsar el sector productiu i models de negoci adients a la rehabilitació d'edificis basat en la bioeconomia

Anàlisi de la teoria de canvi i dels resultats transformatius

Objectiu:

Analitzar la teoria de canvi i la visió de futur compartida per tal de definir de manera conjunta els resultats transformatius que es volen assolir amb l'agenda compartida i quins resultats quantitatius ens ajuden a monitoritzar o avaluar l'impacte transformatiu assolit.

En termes generals els grups de treball es van manifestar de manera positiva a la definició dels resultats transformatius plantejats per part del grup impulsor. Es va trobar interessant el plantejament del canvi de paradigma del concepte d'habitabilitat i confort, però també es va esmentar de **fer més èmfasi en la creació d'hàbit de la rehabilitació d'habitatges i de la importància de l'entorn**, de forma que les ciutats puguin oferir condicions de salut i confort, no només dins del propi habitatge, sinó també a nivell d'edifici, barri i ciutat. Les dues taules van coincidir **que com a societat s'ha de fixar un relat comú**, on tots els agents entenguin què vol dir l'habitabilitat i que aquest sigui el valor principal en el moment de construir i rehabilitar. Es va fer menció de la necessitat de **millorar la comunicació, el llenguatge i el relat perquè sigui més entenedor per a la ciutadania** i es pugui **entendre els habitatges**

com un equipament més de la ciutat. Per altra banda, es va destacar la necessitat que el conjunt d'actors que configuren l'ecosistema de la rehabilitació energètica (empresaris, tècnics de l'administració pública, investigadors, etc.) tinguin un coneixement holístic del tema i siguin capaços d'unir les branques socials i científiques per tal de poder actuar i comunicar millor cap a aquesta direcció d'habitabilitat. Es va remarcar la **necessitat de la participació activa dels col·legis professionals i associacions en la iniciativa.**

Resultat transformatiu proposat	Síntesis d'aportacions dels grups
<i>El veïnat posa en valor la rehabilitació dels habitatges i de l'entorn com a part d'una cultura del benestar de l'espai vital</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Generar més comprensió sobre les condicions d'habitabilitat i no només la millora del confort. • Fer èmfasi en la creació d'hàbit de rehabilitació per aconseguir un canvi de comportament. • Destacar la rellevància de l'entorn a escala d'edifici, barri i ciutat com a part de l'espai vital. • Fer èmfasi sobre la rehabilitació energètica i els impactes associats a la salut i benestar. • Donar importància al grau d'autoorganització del veïnat. • Ampliar el coneixement de la ciutadania sobre drets i deures de la rehabilitació energètica dels edificis
<i>L'administració local orienta les polítiques de rehabilitació energètica i descarbonització des de la protecció a la vida dins dels habitatges davant del clima i la salut (resiliència social i ambiental)</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Assignar subvencions i finançament estables per sistematitzar la rehabilitació i, optimitzar els tempos. • Incloure com a part de la protecció a la vida, la prevenció de processos de gentrificació. • Incorporar mesures estructurals per atendre la pobresa energètica a través de l'eficiència energètica. • Plantejar el canvi de paradigma dels habitatges com a equipaments de la ciutat. • Prevenir les possibles conseqüències tributàries i fiscals de l'obtenció de subvencions o ajuts per la rehabilitació i d'explicar al veïnat abans de la intervenció. • Els edificis públics s'han convertit en exemple i prototip de rehabilitació energètica.
<i>Els propietaris i llogaters d'habitatges han trobat els incentius per activar una rehabilitació massiva progressiva, assequible i inclusiva</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Incloure el conjunt de la societat civil, com són col·legis professionals, les organitzacions i associacions gremials que agrupen actors que fan rols d'intermediació o estan vinculats a la rehabilitació (immobiliàries i gestors de finques). • Evitar l'especulació; que les millores no impliquin una oportunitat per fer fora als inquilins més vulnerables i incrementar lloguers/preus de la zona.
<i>La indústria de la construcció ha trobat una finestra d'oportunitat per impulsar el sector productiu i models de negoci adients a la rehabilitació d'edificis basat en la bioeconomia.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupar un mercat més accessible de proveïdors i matèries primeres per fer sostenible la rehabilitació energètica en el temps. • Cohesió i alineació de criteris d'habitabilitat i justícia ambiental entre els actors de la indústria de la construcció i el gremi tècnic i professional de la rehabilitació energètica. • Professionalitzar el sector i fer-lo més atractiu per les noves generacions incorporant més incentius a la implementació de solucions innovadores. • Incentivar fiscalment la indústria de la rehabilitació amb solucions assequibles per la ciutadania.
<i>PROPOSTA DE NOU RESULTAT TRANSFORMATIU: Els docents compten amb els incentius i la motivació per adquirir i transmetre nous coneixements</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Es crea un relat més proper al veïnat i ciutadania. • Ús d'un llenguatge que posa en valor el benestar. • Enfortiment del coneixement i la pràctica transdisciplinària. • La comunitat de docents és més motivada donat els incentius i plans de capacitació posats en marxa.

Propostes de les actuacions a explorar.

Objectiu:

Un cop analitzats els canvis transformatius en que es vol orientar la iniciativa, cadascun dels grups van definir els resultats concrets en relació a les tres temàtiques prioritzades. A partir d'aquí, es van definir les actuacions i indicadors més adients i alineats amb l'estrella guia de la iniciativa.

Grup de treball: Formació i emprenedoria.

Resultats concrets	Indicadors proposats	Actuacions proposades
Creació de la oferta de formació i capaciació en rehabilitació	<p>Programes educatius que integren de forma curricular la implicació dels universitaris i investigadors en reptes de la comunitat.</p> <p>Creació de programes de formació i d'atracció de talent transversals relacionats amb la rehabilitació energètica.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pla de formació vinculat a un Pacte de l'Habitatge per a la Rehabilitació impulsat des de la societat civil. (AUS, Gremi de Constructors) • Tallers educatius a les escoles de primària i secundària per ensenyar el manteniment periòdic, transició eco-social, economia circular i habitabilitat. (Cíclica) • Espai d'experiències co-rehabilita. Tallers, més vivències i reals dels processos de rehabilitació. (DIBA)
Presència i participació dels treballadors socials i de salut en els processos de rehabilitació.	<p>Hores dedicades dels treballadors socials i de salut en els processos de rehabilitació.</p> <p>Oferta de formació transversal per treballadors professionals (medicina i sociologia)</p> <p>Treballs d'investigació de rehabilitació que integrin ciències socials i ciències exactes.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'un marc tècnic en la construcció i rehabilitació que posi al ciutadà al centre i d'aquí s'englobi els edificis/habitatges per acabar generant benestar social. • Vinculació dels pressupostos de salut pública a la rehabilitació. (ARQ. SANA) • Recerca que integri ciències socials i ciències exactes.
Innovació en nous materials per a la rehabilitació energètica (revestiments per al confort tèrmic)	<p>Formació en l'àmbit de la bioeconomia, materials de construcció per a la descarbonització i la salut</p> <p>Formació i programes d'atracció de talent pel sector de la construcció sostenible.</p> <p>Licitacions i compra pública que fan servir materials locals i sostenibles.</p> <p>Materials disponibles que estiguin adaptats a donar resposta a les etapes de rehabilitació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incentius per a projectes de recerca enfocats en materials locals, descarbonitzats i saludables. (LEITAT) • Creació d'un certificat de materials de proximitat a Catalunya. (AUS, ARQ. SANA i CIMNE) • APP de documentació tècnica (passaport de l'edifici, digital...) (Cíclica) • Compra pública d'innovació en el sector de la construcció sostenible. • Noves metodologies i sistemes integrals per facilitar la gestió del procés constructiu. (Univ. i col·laboratoris)
Comunicació a la ciutadania		<ul style="list-style-type: none"> • Campanyes de comunicació per sensibilitzar sobre la rehabilitació. (Aj. Viladecans) • Museu català de la rehabilitació. (DIBA) • Documentals en "prime-time" a la televisió, que siguin realistes sobre rehabilitació. (DIBA)

Grup de treball: Tres nivells d'acompanyament a la ciutadania

Resultats concrets	Indicadors proposats	Actuacions proposades
La ciutadania disposa d'agents rehabilitadors com a figures transversals acreditades per l'administració que, de forma proactiva, coordina i ajuda en totes les fases del projecte de rehabilitació.	Llicències de rehabilitació energètica/any. Número d'habitatges rehabilitades i assessorades per cada agent de rehabilitació acreditat/any. Percentatge o grau de digitalització dels tràmits per la rehabilitació.	<ul style="list-style-type: none"> Transformació digital dels processos administratius de rehabilitació per agilitzar-los. Creació del sistema d'acreditació de l'Agent rehabilitador amb funcions i processos homogeneïtzats. Integració de la visió dels administradors de finques i els aparelladors en els requeriments per elaborar tràmits àgils, i formar a l'agent rehabilitador.
La ciutadania i els professionals de la rehabilitació disposen d'una finestreta única de totes les administracions on poder tramitar, amb processos clars, àgils, adaptats de la normativa europea.	Número de punts d'accés i requisits homogenis per totes les administracions en matèria de rehabilitació (local, metropolitana, catalana) Població coberta amb finestreta única. Temps de gestió dels tràmits. Percentatge o grau de digitalització dels tràmits per la rehabilitació.	<ul style="list-style-type: none"> Coordinació institucional multinivell entre AHC, CMHB i CHB, competents en rehabilitació, en matèria de comunicació, concertació, unificació de criteris. Adequació progressiva de les ajudes parcials fins a les subvencions totals en casos de complexitat i/o vulnerabilitat econòmica. Agilització de les llicències amb la col·laboració dels col·legis professionals i/o amb un catàleg de solucions pre-aprovades a nivell urbanístic.
Generació de nou coneixement i evidències	Treballs de fi de grau o màster (TFG o TFM), o les tesis doctorals, dedicades a processos de descarbonització de l'edificació, a escala de barri i tenint en compte la seva caracterització socioeconòmica. Índex de prioritat de rehabilitació amb ajuda pública, ponderant necessitat tècnica de l'edifici i de suport en el finançament.	<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupar un catàleg d'actuacions de rehabilitació de fàcil enteniment per la ciutadania amb les tècniques aplicables a cada zona i cada tipus d'edifici de característiques comunes i que tingui un llenguatge planer. Ciència ciutadana per desenvolupar anàlisi sobre diferents grups de renda combinat amb estat de l'edifici i nivells de rehabilitació necessària.
Comunicació a la ciutadania:	Nombre de campanyes de capaciació dirigies a la ciutadania Població coberta per les campanyes	<ul style="list-style-type: none"> Difusió detallada dels beneficis de la rehabilitació (energètica et al.) i els possibles riscos si no es rehabilita. Desenvolupar eines de comunicació per orientar les possibilitats i cost de rehabilitació, per exemple: a través d'esborranys del "passaport" de renovació de cada edifici.

Grup de treball: Innovació en la governança, models de finançament i avaluació de l'impacte

Resultats concrets	Indicadors proposats	Actuacions proposades
<p>Diagnosi prèvia, planificació amb anàlisi territorial i definició d'àrees urbanes i habitatges d'atenció especial.</p>	<p>Núm. d'actuacions en àmbits de més vulnerabilitat</p> <p>Núm. o variació de les peticions de rehabilitació acollint-se a bonificació fiscal.</p> <p>Nombre d'avaluacions realitzades abans de la intervenció</p> <p>Eficàcia dels processos burocràtics: temps de tramitació/expedient</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de solucions amb TRL ("Technology Readiness Level".) <5 per testear millores de processos i co-disseny del servei en el marc dels laboratoris urbans proposats. • Metodologia d'indicadors per tal de detectar les necessitats reals. Aconseguir més vinculació amb centres de treball per saber què s'està fent, tant en el món de la innovació com en projectes similars des d'altres organismes/països. • Bones pràctiques i casos d'èxit. Veure quins paràmetres tenen aquests casos d'èxit, estudis i coneixement de la zona/població. Replicar models que funcionen tenint en compte els contextos. • Anàlisi de perfil sociodemogràfic de la població a intervenir al territori, dades per fer un reconeixement de la població. (CED) • Identificació d'àrees de detall i àrees vulnerables on actuar a través de actuacions que puguin ser presents per la recerca. • Pla específic de rehabilitació d'habitatge de llarga durada, amb finançament continu i compromís polític. Dos enfocaments: arquitectura i social. (PDU-AMB; DG Habitatge GentCat).
<p>Garantir a través de polítiques i normatives que les subvencions de les reformes no beneficiïn l'especulació immobiliària.</p> <p>El procés de rehabilitació no desplaça els llogaters.</p>	<p>Nombre d'habitatges rehabilitats destinades a polítiques socials o preus per sota del mercat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Taller amb llogaters per garantir que els seus interessos estiguin representats en la descarbonització residencial. (UAB) • Analitzar com es pot vincular els habitatges rehabilitats amb alguna restricció de lloguer o venda amb incentius per al propietari per a no desmotivar la rehabilitació en Àrees de Demanda Forta i Acreditada.(GenCat DG Habitatge) • Estudi dels reptes de "renoviction" desnonaments per mitjà de grans reformes, a la RMB. (UAB)
<p>Programes de prestacions acumulades que inclouen suport tècnic, finançament i subvencions.</p>	<p>Rati d'actuacions i finançament en relació amb les que han rebut acompanyament</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nou model d'aplicació de subvencions tramitades per l'administració a través de convocatòries amb prestacions mixtes. (GenCat DG Habitatge) • Analitzar incentius sistèmics amb una implementació àgil (mecanismes fiscals) • Accés a noves fons de finançament - FIS (Fons d'Impacte Social), que tinguin relació amb actors privats, fons d'inversió, societat civil. (Taula tercer sector)

Avaluació prèvia i posterior d'impactes de la rehabilitació.	Nombre d'avaluacions realitzades abans de la intervenció	<ul style="list-style-type: none"> • Avaluació dels impactes de les intervencions de rehabilitació amb el suport de l'acadèmia per tal de tenir una anàlisi pre i post. • Avaluació / anàlisi dels impactes de les polítiques de rehabilitació en altres dimensions (fiscals, socials, econòmiques)
--	--	---

Propostes per posar en marxa els grups de treball

Grup de treball: Formació i emprenedoria

Els participants van mostrar interès en contribuir i crear el grup de treball de la iniciativa. Es va expressar la voluntat de treballar la problemàtica amb col·legis professionals per la **formació més holística a professionals, incorporant l'àmbit social i de la salut**. També la necessitat de treballar amb la recerca i la indústria per **generar doctorats industrials que incorporin coneixements multidisciplinaris**. El grup va destacar la importància de treballar **pràctiques alternatives per desenvolupar propostes col·lectives envers la rehabilitació sostenible i circular** i d'impulsar treballs de **recerca de polítiques i models d'incentius fiscals** amb la col·laboració de l'acadèmia.

Entitats interessades i confirmades a formar part:

- Diputació de Barcelona
- CIMNE (UPC)
- Arquitectura Sana
- Agrupació AUS - COAC
- Cíclica
- Batec
- Ajuntament de Viladecans (Departament Serveis Socials).

Entitat coordinadora/interlocutora:

Diputació de Barcelona

Propostes de llocs o territoris on es podrien valorar de fer actuacions:

- Batec: Comunitats energètiques de la Bordeta i Bon Pastor
- Gremi de Constructors: Identificar cas d'illa de cases a l'Eixample de Barcelona.
- Aj. de Mataró: Barri rehabilitació i Edifici 8 escales Pl. Gatassa (Renda baixa).
- Diputació BCN: Base de dades per edificis rehabilitats
- Aj. Viladecans: Llars en tot el municipi.
- Arq. Sana: Estudi amb CSIC sobre l'impacte de la salut en els materials constructius.

Tasques a fer per activar el grup de treball:

- Caracteritzar els casos demostradors potencials
- Validar internament en cadascuna de les entitats la possibilitat de formar part d'aquest grup.
- Cal definir competències tècniques.
- Aprofundir en les accions de formació i concretar-les més.
- Buscar accions petites de gran impacte.

Grup de treball: Tres nivells d'acompanyament a la ciutadania.

El grup ha comptat amb entitats amb voluntat per col·laborar dins de la iniciativa. S'han esmentat un parell de projectes que es poden fer servir com a casos per analitzar. El Clúster de Serveis Immobiliaris de Catalunya (CSIM) per exemple, proposa com a cas demostrador un **projecte per tal de provar l'impacte social i ambiental d'una oficina de rehabilitació** (tenen demanada una subvenció). Proposen posar el seu projecte a debat per a millorar-lo i així **explorar alternatives del model d'oficina de rehabilitació adient al territori**. El Col·legi d'Administradors comenta que tenen un projecte similar que es podria analitzar si pot servir de cas demostrador.

Entitats interessades i confirmades a formar part:

- Clúster de serveis immobiliaris de Catalunya
- Col·legi d'Administradors de Finques de Catalunya

Pendents de confirmació:

Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Viladecans.

Universitats i Centres de recerca CERCA en funció de l'enfoc de la recerca aplicada als casos demostradors.

Entitat coordinadora/interlocutora:

Clúster de serveis immobiliaris de Catalunya

Propostes de llocs o territoris on es podrien valorar de fer actuacions:

- Determinar la descripció del casos demostradors(breu definició bàsica).
- Determinar una previsió de pla de treball.
- Garantir que la feina que es durà a terme tindrà una utilitat real i pràctica.
- Convocatòria a tots els membres del grup amb temps per a les consultes internes.

Grup de treball: Innovació en la governança, models de finançament i avaluació de l'impacte

El grup després de debatre sobre l'enfocament i les accions que podrien iniciar-se, va arribar a una sèrie d'acords. Un dels temes principals és la dificultat per buscar vies de finançament per als veïns a l'hora d'assumir els costos de les rehabilitacions. També hi ha un acord en la

necessitat d'una subvenció "a mida" que agrupi els ajuts existents en subvencions i finançament per oferir a les comunitats de les àrees de rehabilitació prioritàries, juntament amb models alternatius de finançament que no siguin 100% públics. També es necessiten **mesures per incentivar que el parc d'habitatges rehabilitats sigui parc social i/o assequible de forma permanent.**

Per això es plantegen dues propostes de grup de treball:

- **Avaluar els impactes del pla de rehabilitació en persones i en edificis del Barri de Sant Ildefons** de Cornellà de Llobregat que ja s'està duent a terme per identificar els impactes socials, econòmics i ambientals de la intervenció, i identificar mesures per incentivar que el parc d'habitatges rehabilitats sigui parc social i/o assequible.
- **Estructurar un programa pilot de finançament "a mida"** que empaqueti els ajuts existents en subvencions i finançament amb models alternatius de finançament que permeti replicar el model de Sant Ildefons a altres àrees com pot ser Sant Cugat o Viladecans.

Entitats interessades i confirmades a formar part:

Línia 1)

- Ajuntament de Cornellà de Llobregat
- Acadèmia (UAB; UPC)
- IREC
- INCASÒL

Pendants de confirmació: Consorci Metropolità de l'Habitatge (CMH), residents.

Línia 2)

- Ajuntament de Sant Cugat
- Ajuntament de Viladecans
- Clúster de l'Eficiència Energètica de Catalunya,
- IREC
- INCASÒL

Pendants de confirmació: Consorci Metropolità de l'Habitatge (CMH), Institut Català de les Finances, altres entitats financeres.

Entitat coordinadora/interlocutora:

Línia 1: Ajuntament de Cornellà de Llobregat

Línia 2: Ajuntament de Sant Cugat o Ajuntament de Viladecans

Propostes de llocs o territoris on es podrien valorar de fer actuacions:

Línia 1: Barri de Sant Ildefons de Cornellà de Llobregat

Línia 2: Sant Cugat del Vallès (Barri o àrea per definir)

Tasques a fer per activar el grup de treball:

Línia 1)

- Identificar grups de recerca, investigadors que estiguin interessats o desenvolupin treballs en l'avaluació d'impactes de les polítiques de rehabilitació.
- Organitzar un taller amb grups de recerca i investigadors per:
- Conèixer el cas de l'Àrea de Conservació i Rehabilitació de Sant Ildefons
- Començar a pensar possibles indicadors d'impacte

Línia 2)

- Realitzar una reunió entre el grup de treball del Clúster EEC i l'Ajuntament de Sant Cugat (OLH)
- Recopilar des de l'Ajuntament dades del lloc de possible implementació.

Properes passes

A partir de les contribucions i dels resultats obtinguts en les dues sessions dels camps d'innovació, el grup motor treballarà amb les entitats que han proposat algun cas demostratiu dins de la Regió Metropolitana de Barcelona per la definició de les necessitats i la conformació del grups de treball. A les entitats que s'han manifestat interessades a formar part d'algun grup seran comunicades sobre les primeres reunions a partir del gener de 2025.

Annex 1. Composició dels grups

Grups per línia de treball

<p>GRUP 1 Formació talent i emprenedoria al sector Dinamitzadores: Cynthia Echave MDO RIS3CAT Marta Pulido Programa Regions del Coneixement Relatoria: David Úbeda PEMB</p>	<p>Participants:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aleix Arcarons (Institut Metròpolis) • Lidia Natalia Trusilewicz (CIMNE) • Sara Vima Grau (UPC) • Albert Sagrera (BATEC) • Josep Antoni Martínez Zaplana (President Gremi de Constructors d'Obres de Barcelona i Comarques) • Marta Galisteo Garrido (Cíclica) • Sara Dimovska (Leitat) • Sonia Hernández Montaña (Arquitectura Sana) • Francisco Garcia Santolaria (Aj. de Viladecans) • Laia Guillén Soley (AMB) • Marta Oliver Tizón (Aj. Sant Cugat del Vallès) • Natalia Alesina Núñez (Diputació de Barcelona) • Albert Pérez Ruiz (Aj. Mataró).
<p>GRUP 2 Tres nivells d'acompanyament Dinamitzadora: Maria Cortada PEMB i Sílvia Cañellas MDO RIS3CAT Relatoria: Irene Navarro PEMB</p>	<p>Participants:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Montserrat Sánchez Ibañez (Clúster dels Serveis Immobiliaris CSIM) • Núria Alemany Blasco (Clúster dels Serveis Immobiliaris CSIM) • Sandra Condon Calvet (Ajuntament de Barcelona) • Quim Arcas (AUS) • Itziar Salazar (UB) • Teresa Antònia Cusidó (CED) • Carolina Orozco (investigadora doctoral UB) • Carlos Sánchez Estepa (Col·legi d'Administradors de Finques de Catalunya) • Mireia Sender (OHB) • Marta Pradal (Diputació de Barcelona) • Alberto Rodríguez (Ajuntament de Viladecans)
<p>GRUP 3 Innovació de la governança i models de finançament Dinamitzadora: Luisa Pinto PEMB i Ferran Dalmau RIS3CAT Relatoria: Patrícia Bassa MDO RIS3CAT</p>	<p>Participants:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fernando Aranda (INCASÒL) • Marta Oliver Tizón (Aj. Sant Cugat del Vallès) • Brian Rosa (UAB) • Alberto Tena (CIMNE) • Julia Bosse (LEITAT) • Isabella Longo (BIT Habitat) • Núria Domènech Moreno (Clúster d'Energia Eficient de Catalunya) • Laia Guillén Soley (PDUM - AMB) • Daniel Broto Perez (Aj. Cornellà de Llobregat) • Carmen Garcia Lores (Aj. Viladecans) • Adrià Álvarez (PDUM - AMB) • Karen Ortega (CED) • Alice Gala (Taula d'entitats del tercer sector) • Josep Casas (Generalitat de Catalunya Dep. Territori – Sec. Habitatge).